

Obsah

O autorke	V
Predhovor k 1. vydaniu	VII
Predhovor k 2. vydaniu	IX
Zoznam použitých skratiek a značiek	XVII
Úvod	XIX
KAPITOLA 1. Sloboda združovania v Slovenskej republike	1
1.1 Pramene práva	1
1.1.1 Pramene slobody združovania na úrovni Ústavy SR a ústavných zákonov	1
1.1.2 Sloboda združovania je zakotvená v medzinárodných zmluvách a iných medzinárodných aktoch	3
1.1.2.1 Sloboda združovania – Dohovor a bilancie Európskeho súdu pre ľudské práva	3
1.1.2.2 Sloboda združovania a ďalšie medzinárodné akty	6
1.1.2.3 Odborové združovanie a Medzinárodná organizácia práce	10
1.1.3 Pramene slobody združovania a Európska únia	13
1.1.3.1 Príprava právnej úpravy pre európske združenie	15
1.1.4 Pramene slobody združovania na úrovni zákonov	17
KAPITOLA 2. Združovanie v kontexte slobody združovania	22
2.1 Orientácia v pojmoch	22
2.2 Sloboda združovania	26
2.2.1 Dotváranie interpretácie slobody združovania rozhodovacou činnosťou Európskeho súdu pre ľudské práva	28
KAPITOLA 3. Historický exkurz do slobody združovania	35
3.1 Spolky poznalo už rímske právo	40
3.2 Združenia v stredoveku a v období novoveku	41
3.2.1 Spolky na území Slovenska v 19. storočí	43

3.2.1.1	Vývoj právnej úpravy spolkov v Uhorsku od druhej polovice 19. storočia	46
3.2.1.2	Členenie spolkov v Uhorsku od druhej polovice 19. storočia	52
3.2.1.3	Pobočky spolkov a spolkové zhromaždenia .	53
3.2.1.4	Spolky v Uhorsku a národnostná otázka....	54
3.2.1.5	Pestrý spolkový život na Slovensku od druhej polovice 19. storočia.....	57
3.2.2	Spolky na území dnešnej Českej republiky v 19. storočí.....	59
3.2.2.1	Spolok podľa rakúskeho zákona o spolkoch č. 134/1867 r. z.	60
3.2.2.2	Negatívna pôsobnosť rakúskeho zákona o spolkoch z roku 1867.....	62
3.2.2.3	Vznik spolku podľa rakúskeho zákona o spolkoch z roku 1867.....	64
3.2.2.4	Zákaz zriadiť spolok podľa rakúskeho zákona o spolkoch z roku 1867	65
3.2.2.5	Štatút (stanovy) spolku	67
3.2.2.6	Pobočky spolku a zväzy spolkov.....	71
3.2.2.7	Zhromaždenia spolku, petície spolku a spolkové katastrofy	72
3.2.2.8	Rozpustenie spolku a štátny dozor podľa rakúskeho zákona o spolkoch z roku 1867..	73
3.2.2.9	Rozmanitosť spolkovej činnosti na území dnešnej Českej republiky od druhej polovice 19. storočia	75
3.2.2.10	Obmedzenia členstva v spolkoch.....	77
3.2.2.11	Rakúsky zákon o spolkoch z roku 1867 a osobitné podmienky pre politické spolky .	77
3.2.3	Krátke zhodnotenie uhorského a rakúskeho pohľadu na združovanie	78
3.3	Vznik Československa v roku 1918 a nový právny poriadok .	79
3.3.1	Spolkové právo po vzniku Československa	80
3.3.2	Zásahy do slobody združovania po vzniku Československa	84
3.3.2.1	Verejný poriadok a preventívny či represívny zásah.....	84
3.3.2.2	Vrchnostenský zásah v prípade porušenia verejného poriadku, keď sa spolok nepolitický zaoberá politickou činnosťou, alebo keď sa usiluje o štátoprávnu zmenu ...	87
3.3.3	Zmeny v spolkovej oblasti po vzniku Československa	91
3.3.4	Spolkový život v Československu a národná osveta....	98

3.3.5	Československo a orgány príslušné pre veci spolkov..	101
3.3.6	Spolky na Slovensku po vzniku Československa	104
3.3.6.1	Spolky právnikov na Slovensku	108
3.4	Slovenská republika 1939 – 1945 a sloboda združovania....	112
3.4.1	Spolky v období Slovenskej republiky po roku 1939.	113
3.5	Vývoj v oblasti spolkov po roku 1945.....	113
3.6	Združovanie v Československu po roku 1948	118
3.6.1	Právna úprava v oblasti združovania po roku 1948 a nové pojmy – „dobrovoľné organizácie“ a „spoločenské organizácie“	120
3.6.2	Vznik dobrovoľnej organizácie a základné zásady združovania	128
3.6.3	Združovanie a zhromažďovanie.....	132
3.6.4	Úprava zániku dobrovoľnej organizácie a združovanie národnostných menšín	133
3.7	Osobitosti vývoja politických spolkov a politických strán na našom území	134
3.7.1	Politické spolky v uhorskom, rakúskom a československom právnom poriadku	135
3.7.2	Prvá právna úprava pre politické strany v Československu	138
3.7.3	Politické strany a silný štát	141
3.8	Slovo na záver historického exkurzu do slobody združovania	144
KAPITOLA 4. Sloboda združovania – subjekty		149
4.1	Fyzické osoby ako subjekty slobody združovania	152
4.1.1	Fyzické osoby ako subjekty slobody združovania v združeniach.....	152
4.1.2	Fyzické osoby ako subjekty slobody združovania v politických stranách a hnutiach	154
4.1.3	Fyzické osoby ako subjekty slobody združovania v odborových organizáciách	158
4.1.4	Sloboda združovania a obmedzenie spôsobilosti na právne úkony.....	160
4.1.5	Deti ako subjekty slobody združovania.....	160
4.1.6	Osoby so zdravotným postihnutím ako subjekty slobody združovania	162
4.1.7	Povolanie alebo výkon funkcie fyzickej osoby a sloboda združovania.....	165
4.2	Právnická osoba ako subjekt slobody združovania	170
4.3	Ďalšie subjekty slobody združovania.....	172

KAPITOLA 5. Charakteristika združení osôb a ich súkromnoprávneho a verejnoprávneho rozmeru	177
5.1 Prelínanie súkromnoprávneho a verejnoprávneho charakteru v slobode združovania	177
5.1.1 Sloboda združovania – súkromnoprávne/ verejnoprávne ciele a činnosti	182
5.2 Sloboda združovania a zásady súkromného práva	195
5.2.1 Sloboda združovania a zásada individuálnej autonómie osôb	195
5.2.1.1 Vnútrospolková demokracia a vnútrostranícka demokracia	198
5.2.2 Sloboda združovania a zásada právnej rovnosti osôb, zásada ekvity a zásada zákazu zneužitia subjektívnych práv	201
5.2.3 Sloboda združovania a zásada ochrany slabšieho subjektu	204
5.3 Sloboda združovania a komory s povinným členstvom	210
KAPITOLA 6. Združenia osôb ako právnické osoby	214
6.1 Princípy vzniku právnických osôb	214
6.2 Zopár slov ku právnickým osobám	219
6.3 Korporácie verejného práva	220
6.4 Korporácie súkromného práva	221
6.5 Združenia v slovenskej právnej úprave	222
6.5.1 Združenia podľa zákona o združovaní občanov – združenia, odborové organizácie a organizácie zamestnávateľov	223
6.5.2 Záujmové združenie právnických osôb	223
6.5.3 Združenia bez právnej subjektivity	226
6.5.4 Organizácie s medzinárodným prvkom	230
6.5.5 Združenia na realizáciu práva národnostných menšín a etnických skupín	232
6.5.6 Poľovnícke združenia	234
6.5.7 Združenia obcí a ďalšie združenia osôb v právnom poriadku Slovenskej republiky	239
6.5.8 Združenia ako organizácie majetku	243
6.5.8.1 Nadácia	244
6.5.8.2 Fond	246
6.5.8.3 Nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby	247
KAPITOLA 7. Sloboda združovania v demokratickom režime ...	251
7.1 Občianske združenie	252
7.1.1 Zákon o združovaní občanov – č. 83/1990 Zb.	254

7.1.2	Pôsobnosť zákona o združovaní občanov	256
7.1.3	Konanie o registrácii, vznik združenia a register mimovládnych neziskových organizácií	258
7.1.4	Povinné náležitosti stanov združenia	263
7.1.4.1	Názov združenia	263
7.1.4.2	Sídlo združenia	266
7.1.4.3	Cieľ združenia	266
7.1.4.4	Orgány združenia	267
7.1.4.5	Organizačné jednotky združenia	269
7.1.4.6	Zásady hospodárenia	273
7.1.4.7	Členstvo v združení	276
7.1.4.7.1	Počet členov v združení	281
7.1.4.7.2	Vedie strata členstva k prirodzenému zániku združenia?	282
7.1.4.8	Povaha stanov združenia	286
7.1.5	Odmietnutie registrácie združenia a právne prostriedky ochrany	290
7.1.6	Zánik združenia	293
7.1.6.1	Nedobrovoľný zánik združenia a právne prostriedky ochrany	294
7.1.7	Likvidácia združenia	297
7.1.8	Združenia a súdna ochrana	298
7.1.8.1	Združenia a ochrana v správnom súdnictve ..	298
7.1.8.2	Združenia a ochrana v civilnom súdnictve – súdna ochrana člena	299
7.1.8.3	Sloboda združovania a trestné súdnictvo ...	308
7.1.8.4	Sloboda združovania a ústavné súdnictvo	309
7.1.9	Združenia a daňové zvýhodnenia	311
7.1.9.1	Daňové zvýhodnenia združení v Slovenskej republike	312
7.1.9.2	Združenia a verejné financie	315
7.1.10	Oddelenosť združení od štátu	317
7.2	Odbory	320
7.2.1	Odborová organizácia a organizácia zamestnávateľov	322
7.2.2	Odborové organizácie a organizácie zamestnávateľov vznikajú na princípe evidencie	323
7.2.3	Zánik odborovej organizácie a organizácie zamestnávateľov	325
7.2.4	Osobitosti združovania v odborovej organizácii a organizácii zamestnávateľov	327
7.2.5	Organizačné jednotky odborových organizácií a organizácií zamestnávateľov	331

7.3	Politické strany a politické hnutia	333
7.3.1	Súčasnú vnímanie povahy politickej strany	333
7.3.2	Právna úprava politických strán po roku 1989.....	336
7.3.3	Vznik a zánik politickej strany.....	338
7.3.4	Aktuálny vývoj v oblasti združovania v politických stranách.....	342
7.3.4.1	Občianstvo člena politickej strany.....	342
7.3.4.2	Sankcie voči politickým stranám	346
	Záver	355
	Zoznam použitej literatúry	357
	Vecný register	373